

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, în cauza penală în privința lui

Sciastlivîi Anton XXXXX,

născut la xxxx, originar și domiciliat în mun. Xxxx, str-la Xxxx.

Date referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 12 ianuarie 2016 – până la 30 iunie 2016 (instanța de fond);*
- 2. de la 23 august 2016 – până la 04 iulie 2017 (instanța de apel)*
- 3. de la 01 decembrie 2017 – până la 07 februarie 2018 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art.431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2016, Sciastlivîi Anton a fost condamnat în baza art.186 alin.(4) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani.

2. Pentru a se pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Sciastlivîi Anton la data de 15 august 2015, aproximativ la ora 04¹⁰, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu Boldescu S. și Ivanov A., împărțindu-și rolurile, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au sustras din biroul de serviciu a administratorului stației peco „Xxxx”, amplasată pe str. Xxxx, mijloace bănești în sumă de xxxx lei, după care s-au ascuns de la locul comiterii infracțiunii, astfel cauzând părții vătămate o pagubă materială în proporții mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul și avocatul Prodan L. în numele inculpatului, care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de

condamnare a inculpatului în baza învinuirii aduse la 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În argumentarea apelului a indicat că instanța nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei și anume de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii comise, care face parte din categoria celor grave, de motivul comiterii acesteia și modul de viață al inculpatului care nu este implicat în vre-o activitate stabilă și utilă societății.

La fel, instanța nu a ținut cont că inculpatul nu a recunoscut vina și nu a restituit întreprinderii SRL „Xxxx” prejudiciul cauzat în urma acțiunilor criminale comise.

Totodată, la individualizarea pedepsei nu a luat în considerare prevederile art.75 Cod penal, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării făptuitorului, suspendându-i neîntemeiat executarea pedepsei în baza art. 90 CP.

- avocatul Prodan L. în numele inculpatului, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat.

În motivarea apelului avocatul a invocat că din probele cercetate în cadrul cercetării judecătorești se confirmă că inculpatul nu este vinovat de infracțiunea incriminată, inclusiv și faptul că nu a participat la savârșirea acesteia. Cele relatate se demonstrează prin depozițiile martorilor Roșca M. și Malihatca A., care au declarat fapte cunoscute de ei cu participarea lui inculpatului. Prin procesele-verbale de examinare a descifrărilor telefonice prezentate drept probe nu denota participarea lui Sciastrivîi A. la savârșirea infracțiunii, aceste procese-verbale doar sunt niște acțiuni de urmărire penală care erau necesare de efectuat în cadrul anchetei penale.

Declarațiile lui Triboi V. la fel nu demonstrează participarea inculpatului la infracțiune, mai mult ca atât acesta nu este parte vătămată în cazul dat, deoarece conform materialelor prezentate și cercetate a dat declarații în calitate de martor, iar alte procese-verbale din cadrul urmăririi penale nu au fost prezentate.

Cât privește prezentarea probei cu martorii Ivanov A. și Boldesu A. aceasta este una inadmisibilă, deoarece conform art.63 alin.(7) CPP-interogarea în calitate de martor a persoanei față de care exista anumite probe că a savârșit o infracțiune se interzice, iar în cazul dat ultimii au avut calitate de bănuți, învinuți, inculpați, deja fiind și condamnați. În astfel de situație probele enumerate urmează a fi excluse.

Nici un document, probă sau mijloc de probațiune nu demonstrează intenția și participarea lui Sciastlivîi A. la furt. Mai mult, nu s-a demonstrat înțelegerea prealabilă între participanți.

Astfel, în cazul incriminării lui Sciastlivîi A. a infracțiunii de furt, în proporții mari, era necesar de a stabili precis suma fixă care a fost sustrasă, acest element fiind principal la calificarea infracțiunii. Însă, în cadrul cercetării judecătorești suma de bani care a fost sustrasă nu a fost stabilită cu certitudine. Prin urmare, lipsa elementului "proporții mari" face imposibilă calificarea corectă pe cazul dat.

Mai mult reiesind din faptul, ca suma banească diferă în materialele prezentate și în declarațiile martorului Triboi V., aceasta urmează a fi tratat ca element nestabil, ce afectează la calificarea învinuirii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate.

5. Instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele prin prisma art. 101 Cod de procedură penală a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui Sciastlivîi A. în săvârșirea infracțiunii imputate, corect a stabilit circumstanțele de drept și vinovăția inculpatului, just a încadrat în drept acțiunile lui în baza art. 186 alin.(4) Cod penal.

Prin urmare instanța de apel a respins argumentele apărătorului precum că Sciastlivîi A. nu a comis infracțiunea incriminată, ceea ce se confirmă prin declarațiile martorilor Malihatca A. și Roșca M., sau ultimii au indicat că anume inculpatul a propus să fie jefuită stația pecc la care era angajat, care cunoștea cu certitudine amplasarea camerelor de supraveghere, inclusiv și faptul că banii nu sunt supravegheați.

De asemenea, s-a menționat că nu pot fi reținute argumentele avocatului că declarațiile lui Boldescu S. și Ivanov A. nu pot fi puse la baza învinuirii, deoarece aceștia au calitatea de învinuiți, deja condamnați, sau inculpații judecați în procedura simplificată pot fi audiați ca martori în cauza dispusă cu privire la ceilalți inculpați. În speță, cauza penală de învinuire a lui Sciastlivîi A. a fost disjunsă de cauza penală în privința lui Boldescu S., Ivanov A., învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(4) CP. Prin urmare, declarațiile lor sunt veridice, consecvente care demonstrează pe deplin vina lui Sciastlivîi A. Mai mult, prin stenograma convorbirilor telefonice dintre Boldescu S. cu Ivanov A., Sciastlivîi A. și Boldescu S., rezultă

participarea inculpatului la comiterea furtului.

Referitor la apelului declarat de procuror, instanța a menționat că acesta a contestat sentința doar sub aspectul individualizării pedepsei penale, considerând că pedeapsa aplicată lui Sciaslivîi A. este una prea blândă, însă instanța analizând toate circumstanțele cauzei a conchis că în speță nu sunt temeiuri de a exclude suspendarea condiționată a executării pedepsei, precum și de a stabili o pedeapsă mai aspră potrivit solicitărilor acuzatorului de stat (8 ani închisoare), deoarece pedeapsa aplicată de 5 ani închisoare, cu aplicarea art. 90 CP, este corectă, obiectivă, în raport cu criteriile de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 61,75,76 CP, respectiv de gradul pericolului social al faptei săvârșite, de persoana inculpatului, care este la o vârstă tânără, anterior nu a fost judecat, este caracterizat pozitiv, având reușite bune la școală.

Prin urmare, argumentele procurorului sunt neîntemeiate, din care motiv apelul declarat urmează a fi respins.

6. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar procurorul, care, invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) CPP, a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri cu excluderea prevederilor art. 90 CP.

În argumentarea recursului a indicat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de către procuror în apel, ignorându-le.

Astfel, potrivit art. 61 CP, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a inculpatului. Or, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Consideră, că pronunțând decizia de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de comitere de noi infracțiuni din partea inculpatului.

Prin urmare, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra prevederilor art. 7,61,75,76 Cod penal, adică nu a efectuat procedura de individualizare și stabilirea duratei și quantumului pedepsei, în cazul aplicării art. 90 Cod penal.

Dispoziția art. 90 Cod penal obligă instanțele să indice în hotărâre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Astfel, aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, se admite numai luând

în considerație personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor atenuante, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea acesteia. Însă instanța este obligată să indice care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate atenuante și în corelație cu care date despre persoana vinovatului servesc temei pentru aplicarea art.90 CP, în situația în care inculpatul nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate și nu a restituit întreprinderii SRL „Xxxx”, prejudiciul cauzat în urma acțiunilor sale criminale.

În acest sens, a menționat că concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite lui Sciastlivîi A., este greșită și în contradicție cu probele administrate, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, deoarece infracțiunea prevăzută de art. 186 alin.(4) CP face parte din categoria celor grave, pentru care este prevăzută pedeapsa închisorii de la 5 la 10 ani. Inculpatul a admis un șir de acțiuni intenționate, neglijând cerințele legii, prin organizare și participare la comiterea infracțiunii. Toate circumstanțele indicate dovedesc că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar stabilindu-i pedeapsa închisorii.

7. Asupra recursului declarat a depus referință inculpatul, care a solicitat inadmisibilitatea recursului declarat de procuror, ca fiind neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6) și 10) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de autor nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Totodată, Colegiul reține că acuzatorul de stat este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor făptuitorului, însă critică hotărârile contestate în partea pedepsei principale aplicate inculpatului, considerând că neîntemeiat a fost suspendată condiționat pe un termen de probă.

Motivele recurentului, precum că instanța de apel, menținând soluția primei instanțe în partea stabilirii pedepsei, neîntemeiat a considerat că pedeapsa este individualizată conform prevederilor legale și greșit a ajuns la concluzia că în privința lui Sciastlivîi A. pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, Colegiul penal le consideră neîntemeiate.

În acest sens, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

La acest capitol, Colegiul remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, urmează a-i fi aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Totodată, pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului Penal.

Așadar, lui Sciastlivîi A. în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 5 ani, executarea acesteia fiind suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani.

Prin urmare, Colegiul penal consideră neîntemeiat motivul recurentului, precum că pedeapsa principală a fost greșit individualizată la care instanțele nu au ținut cont de gravitatea și impactul definitiv al infracțiunii săvârșite.

Colegiul penal atestă că, pedeapsa penală se aplică numai de către instanțele judecătorești. Legiuitorul stabilește prin lege pedepsele pentru infracțiuni și criteriile de individualizare a lor. Călăuzindu-se de aceste criterii, instanța de judecată, la stabilirea și aplicarea pedepsei infractorului, realizează voința legiuitorului, și nu a sa.

Potrivit dispozițiilor art. 7, 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse,

pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială, corectarea și resocializarea condamnatului și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială a Codului penal.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76-77 Cod penal.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, iar limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite, care constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, s-au valorificat anume în această ordine, deoarece instanțele de fond la stabilirea pedepsei principale lui Sciastrlivii A. de 5 ani închisoare, cu suspendarea pe un termen de probațiune de 5 ani, au dat deplină eficiență împrejurărilor cauzei, numindu-i acestuia o pedeapsă corect individualizată, care este în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat, luând în considerație gradul de pericol social al infracțiunii comise, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, care este caracterizat pozitiv, având o reușită la școală bună, fiind decorat cu diplome pentru reușite sale, precum și ținând cont de vârsta tânără a acestuia de 20 de ani, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, astfel pedeapsa fiind într-un raport rezonabil cu fapta comisă și scopul sancțiunii penale.

Cât privește argumentul autorului, precum că instanțele nu au individualizat pedeapsa în corespundere cu prevederile art. 61, 75 Cod penal

și că decizia instanței nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei stabilite, nu pot reținute, deoarece din conținutul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele invocate de recurent în acest sens, precum și se constată că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și aceasta nu contravine prevederilor art. 394 Cod de procedură penală.

În continuare, după efectuarea procedurii de individualizare și stabilire a duratei și cuantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționare a chestiunii dacă pedeapsa aplicată inculpatului, acesta trebuie să o execute real ori sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi trasă concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării ei aplicate vinovatului pe un termen de probațiune.

În acest aspect, Colegiul remarcă că instanțele judecătorești sub raportul personalității inculpatului, au ajuns la concluzia că scopul pedepsei va fi atins prin suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui Sciastlivîi A., pe un termen de probațiune de 5 ani.

Astfel, Colegiul penal conchide că pedeapsa stabilită inculpatului de instanța de fond și menținută de instanța de apel este în corespundere cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, fiind în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale de care a fost recunoscut vinovat, iar aplicarea art.90 Cod penal în privința lui Sciastlivîi A. s-a efectuat în limitele legii, considerând că stabilirea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării acestuia va atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducare, nefiind absolut necesară izolarea lui de societate. Anume această pedeapsă va contribui la corectarea inculpatului, precum și la prevenirea săvârșirii de către acesta a altor acțiuni infracționale sau de alt ordin, dânsul fiind sub supravegherea organelor competente și sub pericolul de a executa pedeapsa cu închisoare real stabilită, în caz dacă va mai admite acțiuni ce sunt incompatibile cu ordinea stabilită de lege.

Prin urmare, în speță, au fost respectate principiile generale de stabilire a pedepsei, aceasta fiind individualizată conform prevederilor legale.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului, precum că prin comportamentul inculpatului, și anume de nerecunoaștere a vinei în cele comise se sfidează prevederile legii penale și scopul pedepsei penale, fapt se

demonstrează că inculpatul nu realizează consecințele faptei sale, deoarece, potrivit art. 66 Cod penal, recunoașterea vinovăției este un drept al vinovatului, dar nu o obligație și prin aceasta nu se poate deduce că inculpatul nu a realizat consecințele faptei sale.

Mai mult, urmează de menționat că argumentele invocate de partea acuzării în recurs referitor la gravitatea faptei comise și persoana inculpatului, au fost deja obiect de judecare în instanța de apel, iar aceasta, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, minuțios le-a examinat și, apreciind toate probele din dosar, examinându-le în ansamblu, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, corect considerându-le neîntemeiate, soluție expusă în textul deciziei instanței de apel (f.d.32-54, v.IV), pe care instanța de recurs, fără a le reitera, le va susține integral.

Analizând materialele cauzei în raport cu motivele invocate în prezentul recurs, Colegiul penal nu constată vre-o eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate de către procuror, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, în cauza penală în privința lui *Sciastlivii Anton*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 martie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti